EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

28. veebruar 2008 *

Kohtuasjas C-263/06,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Corte suprema di cassazione (Itaalia) 30. märtsi 2006. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 16. juunil 2006, menetluses

Carboni e derivati Srl

versus

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Riunione Adriatica di Sicurtà SpA,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, J. Malenovský ja T. von Danwitz (ettekandja),

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Itaalia valitsus, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Albenzio,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: E. Righini ja J. Hottiaux,

olles 11. septembri 2007. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab komisjoni 12. jaanuari 1994. aasta otsuse nr 67/94/ESTÜ ajutise dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise kohta ühendusse imporditud Brasiilia, Poola, Venemaa ja Ukraina päritoluga hematiitmalmile (EÜT L 12, lk 5) artikli 1 tõlgendamist koostoimes nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307; edaspidi „ühenduse tolliseadustik"), artiklitega 29–31.

2 See taotlus on esitatud Carboni e derivati Srl (edaspidi „Carboni") ja Ministero dell'Economia e delle Finanze (majandus- ja rahandusministeerium; edaspidi „Ministero") ja Riunione Adriatica di Sicurtà SpA (edaspidi „RAS") vahelises kohtuvaidluses seoses ühendusse imporditud Venemaa päritolu hematiitmalmi partii tollivääruse kindlaksmääramisega otsusega nr 67/94 kehtestatud muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu kohaldamise eesmärgil.

Õiguslik raamistik

Peamised dumpinguvastased õigusnormid ja dumpinguvastased erinormid

3 Komisjoni 29. juuli 1988. aasta otsus nr 2424/88/ESTÜ kaitse kohta dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Söe- ja Teraseühenduse liikmed (EÜT L 209, lk 18; edaspidi „põhiotsus") sätestab artiklites 1, 2 ja 13:

„Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolev otsus näeb ette sätted, mida kohaldatakse kaitse kohta dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Söe- ja Teraseühenduse liikmed.

Artikkel 2

Dumping

A. PÕHIMÕTE

1. Dumpinguvastast tollimaksu võib kohaldada igale dumpingtootele, mille vabasse ringlusse lubamine ühenduses tekitab kahju.

2. Dumpingtootena käsitatakse toodet, mille ekspordihind ühendusse on madalam samasuguse toote normaalväärtusest.

[…]

Artikkel 13

Tollimakse puudutavad üldsätted

[…]

2. Need meetmed näitavad eeskätt kehtestatud tollimaksu suuruse ja tüübi, päritolu- või eksportiva riigi, võimaluse korral tarnija nime ning tollimaksu kehtestamise põhjused.

3. Ajutiselt määratud või lõplikult kehtestatud tollimaksude suurus ei või ületada dumpingumarginaali ega toetuse suurust; see peaks olema väiksem kui väiksem tollimaks on piisav kahju kõrvaldamiseks.

[…]".

4 12. jaanuaril 1994 võttis Euroopa Ühenduste Komisjon vastu põhiotsuse artiklil 11 põhineva otsuse nr 67/94, mis näeb muu hulgas ette võimaluse kehtestada ajutised tollimaksud. Otsuse nr 67/94 põhjendused 64–67 on sõnastatud järgmiselt:

„64. Selleks et kindlaks teha hinnatase, mille puhul ei tekita asjaomane imporditud kaup enam olulist kahju ühenduse tööstusharule, tegi komisjon arvutused. […]

65. Komisjon leiab, et lisaks ausa konkurentsi taastamisele hematiitmalmi turul peaksid nimetatud meetmed samaaegselt võimaldama ekspordiriikidel tagada asjaomaselt kaubalt suurema eksporditulu.

66. Komisjon leiab, et käesoleval juhul on minimaalse hinna kehtestamine kõnealuste eesmärkide saavutamiseks palju kohasem kui ükskõik milline muu meede.

67. Komisjon on tuvastanud, et kuna minimaalne impordihind, mis on vajalik, et kaotada dumpingu kahjulikud mõjud, on iga juhtumi puhul madalam asjaomaste äriühingute jaoks kehtestatud nominaalväärtusest, ei ole otsuse nr 2424/88/ESTÜ artikli 13 lõikes 3 ette nähtud ajutine dumpinguvastane tollimaks kehtestatud dumpingumarginaalidest kõrgem."

5 Otsuse nr 67/94 esimene artikkel sätestab:

„1. Käesoleva otsusega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks ühendusse imporditud Brasiilia, Poola, Venemaa ja Ukraina päritoluga hematiitmalmile (CN-kood 7201 10 19).

2. Tollimaksu suurus võrdub hinna 149 eküüd tonni kohta (CIF-hind enne tollimaksu tasumist) ja deklareeritud tolliväärtuse vahega kõikidel juhtudel, kui deklareeritud tolliväärtus on madalam minimaalsest impordihinnast.

3. Kohaldatakse tollimakse puudutavaid kehtivaid sätteid.

[…]".

6 Otsusega nr 67/94 kehtestatud ajutine dumpinguvastane tollimaks kinnitati komisjoni 15. juuli 1994. aasta otsusega 1751/94/ESTÜ lõpliku dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise kohta ühendusse imporditud Brasiilia, Poola, Venemaa ja Ukraina päritoluga hematiitmalmile (EÜT L 182, lk 37). Nimetatud otsuse artikli 1 lõige 2 sätestab:

„[Nimetatud] tollimaksu suurus võrdub hinna 149 eküüd tonni kohta (vaba hind ühenduse piiril) ja aktsepteeritud tolliväärtuse vahega kõikidel juhtudel, kui väärtus on madalam eeltoodud hinnast."

Ühenduse tolliseadustik ja selle rakendussätted

7 Ühenduse tolliseadustik sätestab artiklites 28–31:

„*Artikkel 28*

Käesoleva peatüki sätetega määratakse kauba tolliväärtus, mida kasutatakse Euroopa ühenduste tollitariifistiku ja konkreetseid kaubavahetusega seotud valdkondi reguleerivate ühenduse sätetega ettenähtud mittetariifsete meetmete kohaldamisel.

Artikkel 29

1. Imporditud kauba tolliväärtus on tehinguväärtus ehk ekspordiks ühenduse tolliterritooriumile müüdud kauba eest tegelikult makstud või makstav hind, mida on vajaduse korral korrigeeritud vastavalt artiklitele 32 ja 33, tingimusel et:

[…]

d) ostja ja müüja ei ole teineteisega seotud või kui ostja ja müüja on seotud, siis on tehinguväärtus tolliväärtusena aktsepteeritav lõike 2 alusel.

2. a) Lõike 1 kohaldamisel tehinguväärtuse aktsepteeritavust kindlaks määrates ei ole asjaolu, et ostja ja müüja on teineteisega seotud, iseenesest piisav põhjus tehinguväärtuse aktsepteerimata jätmiseks. Vajaduse korral uuritakse müügiga seotud asjaolusid ja tehinguväärtus aktsepteeritakse, kui ostja ja müüja seotus ei ole mõjutanud hinda. Kui tollil on deklarandi poolt antud või mõnel muul viisil saadud teabe põhjal alust arvata, et ostja ja müüja seotus on avaldanud mõju kauba hinnale, peab toll esitama oma väited deklarandile, kellele antakse vastuväidete esitamiseks piisav võimalus. Deklarandi taotlusel esitab toll oma väited kirjalikult.

[…]

Artikkel 30

1. Kui tolliväärtust ei ole võimalik määrata artikli 29 alusel, siis tuleb selle määramiseks kohaldada lõike 2 punktidest a, b, c ja d järjestuses esimest punkti, mille alusel saab tolliväärtust määrata […]

2. Käesoleva artikli alusel määratud tolliväärtus on:

a) identse kauba tehinguväärtus, […]

b) sarnase kauba tehinguväärtus, […]

c) väärtus, mis põhineb ühikuhinnal, millega imporditud kaupa või identset või sarnast imporditud kaupa on müüdud ühenduse piires kõige suuremas üldkoguses isikule, kes ei ole müüjaga seotud;

d) arvutatud väärtus, […]

Artikkel 31

1. Kui imporditud kauba tolliväärtust ei ole võimalik määrata artiklite 29 või 30 alusel, määratakse see ühenduses kättesaadavate andmete alusel, kasutades [mõistlikke] meetodeid, mis on kooskõlas järgmiste põhimõtete ja üldsätetega:

– üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe artikli VII rakendamise leping,

– üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe artikkel VII,

ja

– käesolev peatükk.

2. Tolliväärtuse määramisel lõike 1 alusel ei tohi lähtuda:

[…]

b) süsteemist, mis näeb ette kõrgema tolliväärtuse valiku kahest võimalikust väärtusest;

[…]

g) suvalisest või fiktiivsest väärtusest.” [täpsustatud tõlge]

8 Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 3; edaspidi „rakendusmäärus”) sisaldab lisa 23 pealkirjaga „Tolliväärtusega seotud tõlgendusmärkused”. Nende märkuste punkt 2, mis puudutab ühenduse tolliseadustiku artikli 31 lõiget 1, sätestab:

„[selle seadustiku] artikli 31 lõike 1 alusel kasutatavad tolliväärtuse määramise meetodid peaksid olema need, mis on sätestatud artiklis 29 ja artikli 30 lõikes 2, kuid artikli 31 lõike [1] eesmärkidele ja sätetele vastab põhjendatud paindlikkus kõnealuste meetodite rakendamisel.”

9 Komisjon kehtestas selles määruses rea ühenduse tolliseadustiku rakendussätted. Selle määruse artikli 147 lõige 1, mis kehtis 1994. aasta juunis, s.o põhikohtuasja aluseks oleva Venemaa päritolu hematiitmalmi partii importimise ajal, täpsustas:

„[Ühenduse tolliseadustiku] artikli 29 kohaldamisel käsitatakse müügitehingu objektiks oleva kauba vabasse ringlusse lubamiseks deklareerimist piisava tõendina selle kohta, et see on müüdud ühenduse tolliterritooriumile eksportimiseks. Seda kohaldatakse ka enne tolliväärtuse määramist toimu[nud] jär[jestikuste] müügitehingu[te] suhtes; sel juhul võetakse vastavalt artiklitele 178–181 tolliväärtuse määramise aluseks iga sellise tehingu hind." [täpsustatud tõlge]

10 Rakendusmääruse artiklid 178–181 puudutavad andmete deklareerimist ja tolliväärtuse määramiseks esitatavaid dokumente. Komisjoni 19. detsembri 1994. aasta määrus (EÜ) nr 3254/94 millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2454/93 (EÜT L 346, lk 1; ELT eriväljaanne 02/05, lk 326) lisas rakendusmäärusele artikli 181a, mis sätestab:

„1. Toll ei pea importkauba tolliväärtust tehinguväärtuse meetodil kindlaks määrama, kui kooskõlas lõikes 2 ettenähtud korraga kahtleb toll põhjendatult selles, kas deklareeritud väärtus väljendab [ühenduse tolliseadustiku] artiklis 29 osutatud makstud või makstavat kogusummat.

2. Kui tollil on lõikes 1 kirjeldatud kahtlus, võib ta paluda lisateavet vastavalt artikli 178 lõikele 4. Kui need kahtlused püsivad, peab toll enne lõpliku otsuse tegemist teatama asjaomasele isikule, soovi korral kirjalikult, nende kahtluste põhjendused ning andma talle vastuväidete esitamiseks piisava võimaluse. Lõplik otsus ja selle põhjendused saadetakse asjaomasele isikule kirjalikult."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

11 Carboni ostis 1994. aasta mais äriühingult Commercio Materie Prime CMP SpA (edaspidi „CMP"), mille asukoht on Genova (Itaalia), Venemaa päritolu hematiitmalmi partii. CMP oli omakorda ostnud hematiitmalmi äriühingult OME-DTECH Electronics LTD (edaspidi „OME-DTECH"), mille asukoht on Limassol (Küpros). 1994. aasta juunis esitas Carboni tollimaakler SPA-MAT Srl Molfetta (Itaalia) tollile Carboni nimel deklaratsiooni selle partii kohta, mille väärtuseks deklareeriti 151 eküüd tonni kohta ja pärast tollimaksu tasumist täideti 14. juunil 1994 selles sadamas tolliformaalsused.

12 16. juuli 1994. aasta maksuteatega teavitas toll Carbonit tollimaakleri SPA-MAT Srl kaudu, et kuna toll leidis, et deklareeritud tolliväärtus oli ebaõige, tuleb vastavalt otsusele 67/94 tasumisele kuuluvat summat suurendada dumpinguvastase tollimaksu võrra, mis võrdub minimaalse impordihinna 149 eküüd tonni kohta ja tolliväärtuse vahega.

13 Carboni esitas nõutava dumpinguvastase tollimaksu tasumise kohta garandi (RAS) kaudu tagatise, kuid esitas samas Tribunale de Bari'le (Bari halduskohus) Ministero ja RAS-i vastu kaebuse, vaidlustades dumpinguvastase tollimaksu nõude põhjendatuse ja sellest tulenevalt vajaduse tagatist esitada.

14 Carboni väitis eelkõige, et hind 151 eküüd tonni kohta, mis oli märgitud CMP väljastatud kaubaarvele, oli kõrgem minimaalsest impordihinnast (149 eküüd tonni kohta) ning seetõttu ei olnud alust dumpinguvastast tollimaksu tasumist nõuda.

15 Ministero väitis, et koos impordideklaratsiooniga esitati kehtetu päritolusertifikaat ning et CMP-lt saadud *proforma* kaubaarvel näidatud hind oli ebausutav. Sellega seoses märkis ta, et eelneva müügitehinguga seotud kaubaarvel, mille väljastas OMEDTECH, oli CMP-le müügi hinnaks märgitud 130,983 eküüd tonni kohta, mistõttu ilmnes otsusega nr 67/94 määratud minimaalse impordihinnaga võrreldes negatiivne vahe.

16 Carboni hagi jäeti Tribunale di Bari 30. septembri 2000. aasta otsusega rahuldamata, tuues muu hulgas põhjenduseks, et Euroopa turu kaitse dumpinguvastase tollimaksu kohaldamise teel pidi toimuma kauba Euroopa Ühendusse toomisel, st siis, kui selle esimest korda ostis ühenduse ettevõtja.

17 Carboni esitas selle otsuse peale apellatsioonkaebuse Corte d'apello di Bari'le (Bari apellatsioonikohus), kes jättis apellatsioonkaebuse põhjendamatuse tõttu rahuldamata. Nimetatud kohtu väitel tuleb „vabasse ringlusse lubamist" ühenduse tolliseadustiku artikli 201 mõttes mõista kui kauba lubamist ühenduse turule, mille puhul tuleb arvesse võtta turustusetappi, kus kauba ostab esimene ühenduse ettevõtja. Vastupidisel juhul oleks dumpinguvastaste õigusnormide eiramine lihtne.

18 Carboni esitas selle otsuse peale kassatsioonkaebuse Corte suprema di cassazione'le (kassatsioonikohus). Kassatsioonkaebuses väidab Carboni eelkõige seda, et vabasse ringlusse lubamine toimus alles kauba ühenduse tolliterritooriumile toomise ajal ja mitte siis, kui ühenduse õigussubjekt selle lihtsalt omandas väljaspool ühendust asuvas riigis. Dumpinguvastase tollimaksu eesmärk on mitte tootjariiki karistada, et too hoiduks kindlaksmääratud hinnaga ekspordist, vaid vältida seda, et alla omahinna müüdav kaup tuuakse ühenduse turule ja mõjutatakse negatiivselt konkurentsi.

19 Samas viitab Carboni otsuse nr 1751/94 artikli 1 lõikele 2 ja ühenduse tolliseadustiku artikli 29 lõike 1 esimese lõigu sissejuhatavale osale, mis sätestab, et „imporditud kauba tollivääртus on tehinguväärtus ehk ekspordiks ühenduse tolliterritooriumile müüdud kauba eest tegelikult makstud hind". Carboni tõlgendab seda nii, et kuna puudub kahtlus CMP väljastatud ostuarve tõelevastavuse osas, ei ole CMP makstud summa asjassepuutuv, kuna müügitehingute vahelist hinnaerinevust põhjendavad erinevad asjaolud nagu vahendustasu, veokulu ja kaasnev risk.

20 Ministero arvates viib dumpinguvastaste õigusnormide *ratio legis* järeldusele, et kahju ühenduse turule ei teki mitte üksnes alla omahinna müüdava kauba tegelikust toomisest ühenduse tolliterritooriumile, vaid ka siis, kui üks ühenduse ettevõtja omandab nimetatud kauba madalama hinnaga kui see, mida peavad maksma teised ühenduse ettevõtjad.

21 Corte suprema di cassazione't huvitab küsimus, kas toll võib dumpinguvastase tollimaksu kohaldamise alusena kasutada väärtust, mis vastab asjaomase kauba hinnale, mis tuleb tasuda seoses sellise müügitehinguga, mis eelneb müügitehingule, mille alusel vormistati tollideklaratsioon, või teisisõnu, kas määrav on sellise müügitehingu aeg, mis sõlmiti ühenduse tolliterritooriumile eksportimise eesmärgil, sõltumata kauba tollile esitamisest.

22 Corte suprema di cassazione arvates tuleb kindlaks teha, kas ettevõtja õigus valida tollivääртuse kindlaksmääramiseks hind, mis on makstud asjaomase kauba eest tehingu puhul, mis eelnes tehingule, mille alusel vormistati tollideklaratsioon, on samaväärne tolli vastava kaalutlusõigusega.

23 Kuna Corte suprema di cassazione leidis, et põhikohtuasjas esinevat küsimust ei ole Euroopa Kohus veel käsitlenud, otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ühenduse tolliõiguse põhimõtete kohaselt on tollil komisjoni otsusega nr 67/94 […] kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu, kohaldamiseks õigus tugineda sama kaubaga seotud sellise müügitehingu hinnale, mis on varasem võrreldes müügitehinguga, mille alusel vormistati tollideklaratsioon, kui ostja on ühenduse õigussubjekt või kui müük toimus igal juhul ühendusse importimise eesmärgil?"

Eelotsuse küsimus

24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib sisuliselt seda, kas asjaomased ühenduse tollialased õigusnormid võimaldavad otsusega nr 67/94 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks tollil määrata tolliväärtuse kindlaks sellise hinna põhjal, mida sama kauba eest tuli tasuda seoses müügitehinguga, mis eelnes sellele müügitehingule, mille kohta vormistati tollideklaratsioon.

25 Selleks et vastata esitatud küsimusele tuleb kõigepealt kindlaks teha, kas nimetatud otsusega kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks võib toll üldreeglina tugineda hinnale, mida sama kauba puhul tuli tasuda seoses varasema müügitehinguga, isegi kui deklareeritud hind vastab importija poolt tegelikult makstud või makstavale hinnale. Kui vastus sellele küsimusele on eitav, tuleks kontrollida, kas

tollil on vähemalt õigus seda iga juhtumi puhul eraldi kaaluda, kui neil on kahtlusi tollideklaratsioonis märgitud hinna tõelevastavuse osas.

Tolli õigus tugineda otsusega nr 67/94 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks varasemale müügitehingule, kui deklareeritud hind vastab importija poolt tegelikult makstud või makstavale hinnale.

26 Selleks et vastata küsimusele, kas toll võib otsusega nr 67/94 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks tugineda hinnale, mis tuli asjaomase kauba eest tasuda seoses varasema müügitehinguga, isegi kui deklareeritud hind vastab importija poolt tegelikult makstud või makstavale hinnale, tuleb tõlgendada mõistet „deklareeritud tolliväärtus" otsuse nr 67/94 artikli 1 lõike 2 mõttes.

27 Esmalt tuleb märkida, et mõiste „tolliväärtus" vastab imporditud kauba tolliväärtusele, nagu see on määratletud tollialaste õigusnormidega (vt analoogia alusel 29. mai 1997. aasta otsus kohtuasjas C-93/96: ICT, EKL 1997, lk I-2881, punkt 14). Arvestades põhikohtuasja asjaolude toimumise aega, tuleb tugineda ühenduse tolliseadustiku artikli 29 lõikele 1, mille määratluse kohaselt vastab sellele mõistele „tehinguväärtus ehk ekspordiks ühenduse tolliterritooriumile müüdud kauba eest tegelikult makstud või makstav hind", mida on vajaduse korral korrigeeritud vastavalt ühenduse tolliseadustiku muudele asjaomastele sätetele.

28 Artikli 29 lõige 1 täpsustab, et tolliväärtus puudutab üksnes kaupu, mis on müüdud „ekspordiks ühenduse tolliterritooriumile". Sellest tulenevalt peab müügi hetkel

olema selge, et kolmandast riigist pärit kaup tuuakse ühenduse tolliterritooriumile (vt analoogia alusel nõukogu 28. mai 1980. aasta määruse (EMÜ) 1224/80 kauba tolliväärtuse kohta (EÜT L 134, lk 1) artikli 3 lõiget 1, mis on sisuliselt identne ühenduse tolliseadustiku artikli 29 lõikega 1, puudutav otsus kohtuasjas C-11/89: Unifert, EKL 1990, lk I-2275, punkt 11).

29 Rakendusmääruse artikli 147 lõike 1 esimese lause kohaselt käsitatakse müügitehingu objektiks oleva kauba vabasse ringlusse lubamiseks deklareerimist piisava tõendina selle kohta, et see on müüdud ühenduse tolliterritooriumile eksportimiseks. Artikli 147 lõike 1 teine lause põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal kehtinud versioonis täpsustab, et seda kohaldatakse ka enne tolliväärtuse määramist toimunud järjestikuste müügitehingute suhtes.

30 Niisiis võib järjestikuste müügitehingute korral „tehinguväärtuse" kindlaksmääramiseks ühenduse tolliseadustiku artikli 29 lõike 1 mõttes arvesse võtta hindu, mis vastavad müügitehingutele, mis on teostatud pärast eksportimist, kuid enne ühenduses vabasse ringlusse lubamist (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Unifert, punkt 13).

31 Sellest nähtub, et järjestikuste müügitehingute puhul, millega seoses müüdi kaup ekspordiks ühenduse tolliterritooriumile, on importijal õigus valida nende müügitehingute kokkulepitud hindade seast ükskõik milline hind, millest ta lähtub tolliväärtuse määramisel, tingimusel, et tal on võimalik esitada tollile kõik vajalikud andmed ja dokumendid, mis seonduvad tema valitud hinnaga (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Unifert, punktid 16 ja 21).

32 Lisaks on vaja nende selgituste põhjal, mis puudutavad mõiste „tolliväärtus" tähendust, mis viitab tollialastele õigusnormidele ja annab importijale eelmises punktis kirjeldatud valikuvõimaluse, kindlaks teha selles mõistes oleva täiendi „deklareeritud" tähendus, et vastata Corte suprema di cassazione küsimusele, kas tollil on samuti valikuõigus, mis võimaldab tal kasutada dumpinguvastase tollimaksu alusena varasema müügitehingu hinda.

33 Lisades sõna „deklareeritud", rõhutab otsuse 67/94 artikli 1 lõige 2, et dumpinguvastase tollimaksu kohaldamise alus ei ole mitte tolliväärtus iseenesest, vaid importija deklareeritud tolliväärtus. Seega järeldub nimetatud sättest, et sellise müügitehingu hinda, mis eelnes müügitehingule, mille alusel importija koostas deklaratsiooni, ei saa dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks arvesse võtta. Seega tundub, et otsuse 67/94 artikli 1 lõike 2 enda sõnastus välistab tolli võimaluse dumpinguvastase tollimaksu kindlaksmääramiseks valida tolliväärtuse aluseks esimese müügitehingu hind.

34 Itaalia valitsus väidab siiski, et põhikohtuasjas võib toll tollimaksu kindlaks määrata hematiitmalmi müügi põhjal OME-DTEC-ilt CMP-le, kuna neist ettevõtjatest viimane oli ise ühenduse ettevõtja. Kuigi komisjon nõustub, et otsuse nr 67/94 sõnastus ei jäta ühtki võimalust arvutada muutuva suurusega tollimaksu muul viisil kui tollideklaratsioonis näidatud viimase tehingu hinna põhjal, juhib ta tähelepanu asjaolule, et minimaalse impordihinna määramisel põhineva dumpinguvastase meetme eesmärki võib kergesti eirata ning et viimase müügitehingu käigus tasutava hinna kasutamisel esineb „teatud pinge" esiteks tollimaksu eesmärgi ja teiseks minimaalsel impordihinnal põhineva muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu eesmärgi osas.

35 Sellega seoses tuleb meenutada, et otsuse nr 67/94 artikli 1 lõike 2 sõnastus näeb otseselt ja ühemõtteliselt ette, et dumpinguvastase tollimaksu kindlaksmääramise alus on deklareeritud tolliväärtus. Niisiis tuleb kõigepealt tuvastada, kas Itaalia valitsuse ja komisjoni argumendid on põhjendatud ning vajadusel tuvastada, kas need võivad ümber lükata otsuse nr 67/94 artikli 1 lõike 2 sõnastusega taotletavat eesmärki.

36 Esiteks, mis puudutab Itaalia valitsuse argumenti seoses otsuse nr 1751/94 artikli 1 lõike 2 sõnastusega, mis kehtestab lõpliku dumpinguvastase tollimaksu, siis tuleb käsitleda nimetatud sättes kasutatavat mõistet „aktsepteeritud tolliväärtus" nii, et selle eesmärk on väljendada seda ilmselget asjaolu, et deklarandi näidatud hind ei ole iseenesest dumpinguvastase tollimaksu kindlaks määramisel siduv.

37 Ühenduse tolliseadustiku artikli 29 lõige 1 näeb ette, et tolliväärtust, st tehinguväärtust, korrigeeritakse vajaduse korral vastavalt sama seadustiku artiklitele 32 ja 33. Lisaks, nagu tuleneb nimetatud seadustiku artikli 29 lõike 1 punktist d ja lõikest 2, on tollil õigus deklarandi näidatud hinda uurida ja vajadusel seda mitte aktsepteerida. Järelikult ei sisalda otsuse nr 1751/94 artikli 1 lõike 2 sõnastus midagi sellist, mis võiks ümber lükata otsuse nr 67/94 artikli 1 lõike 2 sõnastusega taotletava eesmärgi.

38 Teiseks väidab Itaalia valitsus, et arvesse tuleb võtta dumpinguvastaste õigusnormide eesmärke ning selleks tuleb vaadelda järjestikuste müügitehingute etappe tervikuna, jättes kõrvale üleliia formaalse lähenemise. Järjestikuste müügitehingute puhul, mille

tulemus on vabasse ringlusse lubamine, tuleb käsitleda erinevaid müügitehinguid, mida tehti ühenduse tolliterritooriumile importimise eesmärgil, kui importimisele eelnenud staadiume, nii et aeg, mida tuleb arvesse võtta tolliväärtuse kindlaksmääramisel dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks, vastab igal juhul ühenduse ettevõtja poolt kauba esmakordse omandamise ajale ja see on aeg, mil see kaup suunatakse „ühenduses ringlusse".

39 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 56–58 õigesti märkis, tuleneb põhiotsuse artiklist 1 ja artikli 2 lõikest 1, et dumpinguvastaste õigusnormide eesmärk on kaitse dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi eest ja et dumpinguvastast tollimaksu võib kohaldada dumpingtootele, mille vabasse ringlusse lubamine ühenduses tekitab kahju.

40 Arvestades neid sätteid eeldab dumpinguvastaste meetmete kohaldamine seega kauba toomist ühenduse turule, mis tekitab kahju ühenduse tööstusharule. Dumpinguvastased õigusaktid ei puuduta kauba müüki kui sellist, nagu põhikohtuasjas oli hematiitmalmi esimene müügitehing OME-DTECH-ilt CMP-le, seni kuni see kaup ei ole tegelikult eksporditud ühenduse tolliterritooriumile ega lubatud ühenduses vabasse ringlusse. Dumpinguvastaste tollimaksude eesmärk on neutraliseerida dumpingumarginaal, mis tuleneb ühendusse suunatud kauba ekspordihinna ja toote normaalväärtuse erinevusest, ning kaotada niimoodi asjaomase kauba importimisega seotud kahjulik mõju ühenduses. Nagu tuleneb otsuse nr 67/94 põhjendusest 67, on hematiitmalmi puhul minimaalne hind 149 eküüd tonni kohta see hinnatase, mille korral asjaomane importimine ühenduse tööstusharule enam olulist mõju ei avalda.

41 Seega ei ole dumpinguvastaste õigusnormide eesmärk põhimõtteliselt kehtestada dumpinguvastane tollimaks, mis põhineb asjaomase kauba eest esimese müügitehinguga seoses tasutaval hinnal, kui deklarandi poolt tegelikult makstud või makstav hind on sama või kõrgem dumpinguvastase meetmega ette nähtud minimaalsest hinnast.

42 Itaalia valitsus väidab siiski konkreetsemalt, et otsuse nr 67/94 eesmärgist tuleneb, et järjestikuste müügitehingute korral, mille eesmärk on importimine ühenduse territooriumile ja millega kaasneb lubamine vabasse ringlusse, on dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks määrav kauba esmakordne omandamine ühenduse ettevõtja poolt. Kahju ühenduse turule ei tulene mitte üksnes alla omahinna müüdava kauba tegelikust ühenduse tolliterritooriumile lubamisest, vaid ka asjaolust, et eelisolukorda seatakse ühenduse ettevõtja, kes ostab kauba madalama hinnaga kui teised ühenduse ettevõtjad.

43 See põhjendus eeldab, et otsusega nr 67/94 taotletavast eesmärgist võiks järjestikuste müügitehingute korral kõrvale kalduda, isegi kui viimase müügitehingu hind staadiumis, mil toimus vabasse ringlusse lubamine, on kõrgem minimaalsest impordihinnast, nagu see on põhikohtuasja puhul.

44 Selle kohta tuleb märkida, et ainuüksi asjaolu, et eelisolukorda võiks olla seatud ühenduse ettevõtja, kes ostab kauba madalama hinnaga kui teised, ei ohusta otsuse nr 67/94 eesmärki. Eesmärk ei ole mitte kehtestada importijatele võimalikke soodustusi, vaid nagu nähtub nimetatud otsuse põhjendusest 64, vältida olulise kahju tekkimist ühenduse tööstusharule, nimelt tootjatele.

45 Kolmandaks ja viimasena väidab Itaalia valitsus, keda toetab komisjon, et otsusega 67/94 kehtestatud muutuva suurusega dumpinguvastasest tollimaksust võib kergesti kõrvale hoida, eelkõige hinna kaudse kompenseerimise teel, mida kohaldatakse teistele toodetele, või kunstlikult suurendatud hinna deklareerimise teel.

46 Selles osas tuleb meenutada, et põhiotsuse artikli 13 lõike 2 kohaselt tuleneb dumpinguvastase tollimaksu kehtestanud meetmetest eeskätt kehtestatud tollimaksu suurus ja tüüp ning teatud muud näitajad. Sellest sättest tuleneb, et institutsioonidel on õigus valida oma kaalutlusõiguse piires erinevate maksu tüüpide vahel (vt 11. juuli 1990. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-305/86 ja C-160/87: Neotype Techmashexport *vs.* komisjon ja nõukogu, EKL 1990, lk I-2945, punkt 58). Otsuses nr 67/94 nimetatud riikidest pärit hematiitmalmi puhul on komisjonil õigus kehtestada erimaks, võimalusel koos muutuva suurusega tollimaksuga, millest on raskem kõrvale hoida (vt nõukogu 23. oktoobri 1992. aasta määrust (EMÜ) nr 3068/92, millega kehtestatakse Ukrainast, Valgevenest ja Venemaalt pärit kaaliumkloriidi impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (EÜT L 308, lk 41; ELT eriväljaanne 11/18, lk 191), mida on muudetud nõukogu 21. märtsi 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 643/94 (EÜT L 80, lk 1), puudutav 29. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-87/98: International Potash Company *vs.* nõukogu, EKL 2000, lk II-3179, punktid 43–48). Nagu märgib otsuse nr 67/94 põhjendus 66, leidis komisjon oma kaalutlusõigust teostades, et selles otsuses vaadeldud juhtumi puhul on „minimaalse hinna kehtestamine kõnealuste eesmärkide saavutamiseks palju kohasem kui ükskõik milline muu meede".

47 Kuna muutuva suurusega tollimaksust võib kergesti kõrvale hoida ning et taolist käitumist saaks vältida erimaksu või muutuva suurusega tollimaksu ja erimaksu kombineerimise abil, ei saa asjaolu, et komisjon otsustas kõigest hoolimata kehtestada otsusega nr 67/94 muutuva suurusega tollimaksu, iseenesest õigustada seda,

et importijate kahjuks üldiselt loobutakse selles otsuses ette nähtud deklareeritud tolliväärtusel põhineva dumpinguvastase tollimaksu kindlaksmääramisest.

48 Arvestades eespool toodut, ei saa Itaalia valitsuse ja komisjoni argumendid ümber lükata otsuse nr 67/94 artikli 1 lõike 2 sõnastusega otseselt ja ühemõtteliselt eeldatavat tulemust (vt analoogia alusel 8. detsembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-220/03: BCE *vs.* Saksamaa, EKL 2005, lk I-10595, punkt 31).

49 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et vastavalt otsuse nr 67/94 artikli 1 lõikele 2 ei või toll selle otsusega kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks tolliväärtust kindlaks määrata hinna põhjal, mis tuli tasuda asjaomase kauba eest seoses müügitehinguga, mis eelnes müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon, kui deklareeritud hind vastas importija poolt tegelikult makstud või makstavale hinnale.

Tolli õigus tugineda otsusega nr 67/94 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks varasemale müügitehingule juhul, kui nad vaidlustavad tollideklaratsioonis märgitud hinna tõelevastavuse

50 Selleks et kindlaks teha, kas toll võib tugineda otsuse nr 67/94 kohase dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks hinnale, mis tuli tasuda seoses müügitehinguga, mis eelnes müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon, juhul kui nad vaidlustavad tollideklaratsioonis märgitud hinna tõelevastavuse, tuleb uurida rakendusmääruse ja ühenduse tolliseadustiku artiklite 29–31 asjakohaseid sätteid, võttes arvesse muutuva suurusega dumpinguvastaste tollimaksude iseloomulikke tunnuseid.

51 Sellega seoses tuleb meenutada, et vastavalt otsuse nr 67/94 artikli 1 lõikele 3 kohaldatakse tollimakse puudutavaid kehtivaid sätteid.

52 Antud juhul tuleb toonitada, et rakendusmääruse artikkel 181a, mis lisati määrusega 3254/94, näeb ette, et kui toll põhjendatult kahtleb selles, kas deklareeritud väärtus väljendab makstud või makstavat kogusummat, ei pea ta tolliväärtust tehinguväärtuse meetodil kindlaks määrama ja kui need kahtlused püsivad, võib ta deklareeritud hinnaga mitte nõustuda pärast seda, kui on palunud lisateavet või mis tahes täiendavaid dokumente ja olles andnud asjaomasele isikule nende kahtluste põhjenduste kohta vastuväidete esitamiseks piisava võimaluse.

53 Kuigi rakendusmääruse see säte ei olnud veel jõustunud ajal, mil kõnesolev kaup deklareeriti, koondab see vastavalt komisjoni esitatud teabele kehtiva rahvusvahelise ja ühenduse tollipraktika sellisena, nagu seda kohaldati põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal. Lisaks näeb ühenduse tolliseadustiku artikli 29 lõike 2 punkt a ette samad menetlusnõuded juhul, kui tollil on põhjust arvata, et ostja ja müüja vahelised sidemed on hinda mõjutanud. Seega tuleb järeldada, et menetlusnõuded on tolliväärtuse määramise süsteemiga lahutamatult seotud.

54 Nii rakendusmääruse artiklile 181a kui ka eespool viidatud tollipraktikale viidates leiab komisjon, et Itaalia tollil oli õigus kasutada hinda, mis tuli tasuda seoses müügitehinguga, mis eelnes sellele müügitehingule, mille põhjal deklareeriti tolliväärtus.

55 Tuleb märkida, et rakendusmääruse artikkel 181a märgib üksnes seda, et „toll ei pea […] tolliväärtust tehinguväärtuse meetodil kindlaks määrama", kuid ei täpsusta, millise muu väärtusega saaks sellisel juhul tehinguväärtust asendada.

56 Ühenduse tolliseadustiku artiklite 30 ja 31 kohaselt, mida kohaldatakse otsusega nr 67/94 kehtestatud dumpinguvastasele tollimaksule vastavalt selle otsuse artikli 1 lõikele 3, tuleb siis, kui imporditud kauba tolliväärtust ei saa kindlaks määrata selle seadustiku artikli 29 alusel, seda teha esmalt artikli 30 ja seejärel artikli 31 alusel.

57 Seega tõusetub küsimus, kas toll võib vastavalt ühenduse tolliseadustiku artiklitele 30 ja 31 tugineda varasema müügitehingu hinnale juhul, kui käesoleva kohtuotsuse punktis 52 märgitud uurimise ajal ei ole võimalik kindlaks määrata tegelikku tehinguväärtust, st sellise tehingu eest tegelikult makstud või makstavat hinda, mille kohta on esitatud tollideklaratsioon.

58 Esiteks, mis puudutab ühenduse tolliseadustiku artiklit 30, siis tuleb meenutada, et selle artikli eesmärk on määratleda tolliväärtus asjaomase kauba eest tavaliselt makstava hinna põhjal. Dumpingu eripära seisneb kauba toomises ühenduse turule madalama hinnaga kui turuhind. Lisaks põhineb muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu iseärasus asjaolul, et see maks arvutatakse minimaalse impordihinna ja asjaomase kauba osas konkreetselt kokku lepitud hinna vahelise erinevuse põhjal. Järelikult ei saa muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks kasutada artikli 30 kohaselt kindlaks määratud tolliväärtust tavaliselt makstud või makstava hinna alusel.

59 Teiseks näeb ühenduse tolliseadustiku artikli 31 lõige 1 ette, et selles sättes täpsustatud tingimustel määratakse tolliväärtus kindlaks ühenduses kättesaadavate andmete alusel, kasutades meetodeid, mis on kooskõlas rahvusvaheliste kokkulepete põhimõtete ja üldsätetega ning selles viidatud sätetega.

60 Sellega seoses tuleb meenutada, et tulenevalt kohtupraktikast on tolliväärtuse määramist käsitlevate ühenduse õigusnormide eesmärk kehtestada tolliväärtuse õiglane, ühetaoline ja erapooletu süsteem, mis välistab suvaliste ja fiktiivsete tolliväärtuste kasutamise (vt eespool viidatud kohtuotsus Unifert, punkt 35; 19. oktoobri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-15/99: Sommer, EKL 2000, lk I-8989, punkt 25, ja 16. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-306/04: Compaq Computer International Corporation, EKL 2006, lk I-10991, punkt 30) ning et see eesmärk vastab kaubandustegevuse nõuetele (25. juuli 1991. aasta otsus kohtuasjas C-299/90: Hepp, EKL 1991, lk I-4301, punkt 13). Vastavalt rakendusmääruse lisa 23 tõlgendusmärkuste punktile 2, mis puudutab ühenduse tolliseadustiku artikli 31 lõiget 1, peaksid nimetatud artikli 31 alusel kasutatavad tolliväärtuse määramise meetodid olema need, mis on sätestatud selle seadustiku artiklis 29 ja artikli 30 lõikes 2, kuid artikli 31 lõike 1 eesmärkidele ja sätetele vastab „põhjendatud paindlikkus" kõnealuste meetodite rakendamisel.

61 Arvestades vajadust määrata tolliväärtus muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks ja arvestades tõlgendusmärkuste punktis 2 nimetatud põhjendatud paindlikkust, tuleb tõdeda, et hind, mis tuli tasuda seoses müügitehinguga, mis eelnes müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon, võib endast kujutada ühenduses kättesaadavat teavet, mida ühenduse tolliseadustiku artikli 31 lõige 1 lubab kasutada tolliväärtuse kindlaksmääramise alusena. Võttes arvesse käesoleva kohtuotsuse punktis 58 meenutatud muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu iseärasust, kujutab viide sellisele hinnale endast meetodit, millega määrata kindlaks nimetatud väärtus, mis on samal ajal „mõistlik" artikli 31 lõike 1 mõttes ja

kooskõlas rahvusvaheliste põhimõtete ja üldsätetega, millele on viidatud artikli 31 lõikes 1.

62 Vastavalt ühenduse tolliseadustiku artikli 31 lõike 2 punktile b ei või selle artikli lõike 1 kohaselt kindlaks määratud tolliväärtus põhineda süsteemil, mis näeb ette kahest võimalikust väärtusest kõrgema tolliväärtuse valiku aktsepteerimise. See säte, kohandatuna muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu konteksti, välistab süsteemi, mis näeb ette madalaima väärtuse aktsepteerimise. Lisaks välistab nimetatud seadustiku artikli 31 lõike 2 punkt g tolliväärtuse põhinemise suvalisel või fiktiivsel väärtusel.

63 Järelikult tuleb täpsustada, et asjassepuutuv tolliväärtus muutuva suurusega dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks vastab hinnale, mis lepiti kokku sellise varasema müügitehingu käigus, mis on ajaliselt lähim müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon ja mille tõelevastavuses kahtlemiseks puudub tollil igasugune objektiivne põhjus.

64 Kõike eelnevat arvesse võttes tuleb eelotsuse küsimusele vastata, et otsuse nr 67/94 artikli 1 lõike 2 kohaselt ei või toll selle otsusega kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks tolliväärtust kindlaks määrata hinna põhjal, mis tuli tasuda asjaomase kauba eest seoses müügitehinguga, mis eelnes müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon, kui deklareeritud hind vastas importija poolt tegelikult makstud või makstavale hinnale. Juhul kui toll põhjendatult kahtleb deklareeritud väärtuse tõelevastavuses ja kui need kahtlused osutuvad õigeks pärast seda, kui toll on palunud lisateavet või mis tahes täiendavaid dokumente ning on andnud asjaomasele isikule nende kahtluste põhjenduste kohta vastuväidete esitamiseks piisava võimaluse, ilma et oleks võimalik kindlaks määrata tegelikult makstud või makstavat hinda, võib toll vastavalt ühenduse tolliseadustiku artiklile 31 arvutada tolliväärtuse

otsusega nr 67/94 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks vastavalt hinnale, mis lepiti kokku sellise varasema müügitehingu käigus, mis on ajaliselt lähim müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon ja mille tõelevastavuses kahtlemiseks puudub tollil igasugune objektiivne põhjus.

Kohtukulud

65 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Komisjoni 12. jaanuari 1994. aasta otsuse nr 67/94/ESTÜ ajutise dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise kohta ühendusse imporditud Brasiilia, Poola, Venemaa ja Ukraina päritoluga hematiitmalmile artikli 1 lõike 2 kohaselt ei või toll selle otsusega kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks tolliväärtust kindlaks määrata hinna põhjal, mis tuli tasuda asjaomase kauba eest seoses müügitehinguga, mis eelnes müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon, kui deklareeritud hind vastas importija poolt tegelikult makstud või makstavale hinnale.

Juhul kui toll põhjendatult kahtleb deklareeritud väärtuse tõelevastavuses ja kui need kahtlused osutuvad tõeks pärast seda, kui toll on palunud lisateavet või mis tahes täiendavaid dokumente ning on andnud asjaomasele isikule nende kahtluste põhjenduste kohta vastuväidete esitamiseks piisava võimaluse, ilma et oleks võimalik kindlaks määrata tegelikult makstud või makstavat hinda, võib toll vastavalt nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, artiklile 31 arvutada tolliväärtuse otsusega nr 67/94 kehtestatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamiseks vastavalt hinnale, milles lepiti kokku sellise varasema müügitehingu käigus, mis on ajaliselt lähim müügitehingule, mille kohta esitati tollideklaratsioon ja mille tõelevastavuses kahtlemiseks puudub tollil igasugune objektiivne põhjus.

Allkirjad